

„Planul pe anul 1967 prevede un ritm înalt de creștere a producției industriale, în primul rând a ramurilor hotărâtoare ale industriei: energetică, siderurgie, construcții de mașini, chimie, precum și a industriei ușoare și alimentare“.

Din cuvînt area tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU
în încheierea lucrărilor Plenarei C. C. al P. C. R.
din 21-23 decembrie 1966

NUMARUL 994

ALBINA

ANUL 70
SERIA II
12 IANUARIE 1967
8 PAGINI
25 BANI

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

SEMNIFICAȚII

Scriam într-unul din ultimele numere ale Albinei pe anul trecut, pomenind în treacăt doar câteva din marile realizări ale anului 1966, că ar fi greu să adunăm, să socotim, să ținem minte tot ce-am clădit în sate și orașe, în cursul aceluși an. Și trecem pe lângă tot ce-am construit, pe lângă tot ce-am înălțat cu sentimentul că toate aceste lucruri sînt acolo unde sînt de cînd lumea, de cînd pămîntul.

Am citit cu toții Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 21-23 decembrie 1966, ca și Legea pentru aprobarea Planului de Stat al Economiei Naționale pe anul 1967.

Nu vrem aici, în aceste rînduri să facem o trecere în revistă a caracteristicilor planului. Am vrea numai să subliniem doar câteva elemente, care să ne dea puțința unei înțelegeri mai apropiate a mersului înainte al țării.

Industria va păși, ca dintotdeauna

mereu, mereu înainte. Producția industrială globală va trebui să ajungă în anul 1967 la o valoare de 209,6 miliarde lei. Și ca să ne dăm mai bine seama ce reprezintă acest mers cu pași mari înainte al industriei să luăm câteva ramuri industriale, în care lucrurile pot fi mai ușor ilustrate.

Producția de energie electrică va fi cu 3,8 miliarde kw h mai mare față de producția anului trecut. Am scris o cifră. Trei miliarde opt sute milioane kw h. Ce reprezintă însă această cifră? Este doar creșterea față de anul precedent. Și această creștere este ea singură de mai bine de *trei ori mai mare* decît *toată producția de energie electrică din anul 1938*. Și poate și mai limpede o să ne apară dacă vom adăuga că această simplă creștere, de 3,8 miliarde kw h este doar cu ceva mai mică decît *în-treaga producție a anului 1955*.

Un alt exemplu este acela al industriei chimice. Aici, în domeniul chimiei,

producția va fi cu 19,5 la sută mai mare decît cea realizată în 1966. Producția de îngrășăminte minerale va atinge cifra de 647 000 tone.

O creștere substanțială se va produce și în sectorul industriei bunurilor de consum. Nu vom mai aminti nimic despre agricultură, pentru că despre perspectivele ei în 1967 s-a scris în numărul trecut al revistei noastre.

Aș vrea numai să amintesc despre un sentiment, care ne cuprinde atunci cînd citim cifrele planului pe 1967. Acela al siguranței că tot ceea ce astăzi este o cifră, un cuvînt, o fabrică pe hîrtie, miine va fi o construcție monumentală, o uzină vie cu hale uriașe, cu ferestre mari luminoase, deschise spre viitor, cu oameni tineri și frumoși. Și dacă astăzi trecem pe lângă numeroase construcții înălțate în anii aceștia, avînd credința că sînt acolo de cînd lumea, tot așa ne încearcă celălalt sentiment că vedem parcă noua țesătorie de mătase de la

Iași sau filatura de la Oltenița, vedem fabricile de zahăr sau sintem de pe acum martorii modernizării sutelor de kilometri de drumuri sau ai construcției podului de peste Dunăre de la Giurgeni — Vadul Oii.

Dacă ceea ce este ni se pare că există de cînd lumea, ceea ce ni se spune că va fi, avem sentimentul că și există. Prezentul ni se pare mereu trecut. Trecutul se îndepărtează cu fiecare zi, cu fiecare an. Viitorul se apropie de noi cu fiecare ceas. Fiecare cetățean al patriei are în față mereu viitorul.

A fost de mult, de mult de tot o vreme cînd Miron Costin era îndreptățit să scrie „Iată nu sînt vremile subțiră omului, ci bietul om supt vremi“. Oamenii României socialiste, sub conducerea Partidului Comunist Român, pășesc în 1967, cîrmuindu-și vremile. Pînă la urmă Poporul Român va rămînea deasupra vremii.

CONSTANTIN PRISNEA

Tineri din comuna Ciorăști,
regiunea Suceava.

ACȚIUNI EDUCATIVE CU FILMUL

E de reținut faptul că la spectacolul inaugural al Festivalului filmului, în 18 comune din jurul Capitalei, au participat aproape 10 000 spectatori.

Ținând seama de faptul că desfășurarea în bune condițiuni a acestei ample manifestări culturale este condiționată într-o mare măsură de o bună informare a publicului, întreprinderea cinematografică București s-a străduit să asigure o largă și diversă popularizare a filmelor și a celorlalte manifestări din cadrul festivalului, utilizând forme dintre cele mai variate. Amintim aici de afișele speciale cu programul proiecțiilor filmelor artistice, afișele consacrate ciclurilor de filme agrozootehnice, „fluturașii” și „manșetele” destinate manifestărilor care se desfășoară sub egida festivalului. Un punct de atracție îl constituie „colțurile cinematografice” din comunele Domnești sau Afumați, amenajate la intrarea în căminul cultural și care oferă spectatorilor interesante materiale „la zi”, din domeniul celei de a șaptea arte.

Dar după cum se știe, Festivalul filmului pentru sate nu se limitează la proiecția unor filme. El constituie un micșinat prilej pentru inițierea unor manifestări variate și interesante, menite să contribuie la dezvoltarea gustului pentru frumos și a interesului pentru film, precum și la înlesnirea înțelegerii mesajului de idei și a valorii artistice a operei cinematografice.

Din șirul nenumăratelor manifestări, care însoțesc spectacolele cinematografice, amintim câteva care s-au bucurat de succes la public. Acestea sînt „întîlnirile” și „dialogurile fără distanță” dintre spectatori și realizatori ai filmelor românești, ca și simpoziunile consacrate dezvoltării cinematografiei românești și filmelor de producție națională prezentate în cadrul festivalului. Cu mare interes au fost primite „medaliazele” închinatelor unor cineaști mareaștri din țara noastră, precum și seriile literar-cinematografice organizate cu concursul unor scriitori și actori de film. Mai trebuie amintite apoi prezentările de film, recenzile.

O bună inițiativă o constituie alcătuirea unor cicluri de film ca „Zilele filmului istoric”, „Zilele filmului de aventuri”, „Zilele filmului de comedie” sau ciclul de filme documentare România, azi.

De bună seamă că nu i-am uitat pe micii spectatori care în zilele de vacanță participă la „dimineți ale basmului românesc” sau se întîlnesc cu realizatori ai filmelor de lung și scurt metraj destinat copiilor.

Un loc important în programul festivalului îl ocupă filmul de știință și tehnică ce popularizează cele mai avansate metode din domeniul lucrării pămîntului și al creșterii animalelor. Pentru ca vizionarea acestor filme să aibă un caracter cât mai practic, producția fiecărei pelicule constituie subiect de colocvii agrozootehnice la care iau parte oameni de specialitate. Asemenea acțiuni, primite cu mare interes de țărani cooperatori au avut loc în comunele Rudeni, Ciorogirla, Virteju, Domnești, Slobozia, Șilova și altele.

Fără îndoială că reușita festivalului este condiționată în cea mai mare măsură de preocuparea pe care o dovedesc organele locale, directorii căminelor culturale, care trebuie să concure la buna organizare a manifestărilor. Din păcate, mai sînt comune unde festivalul nu se bucură de interesul

convenit din partea factorilor de răspundere locală.

Așa se explică faptul că manifestările organizate în comunele Ștefănești, 30 Decembrie sau Berceni, au un caracter întimplător, sînt insuficient popularizate și, ceea ce e mai regretabil, sînt formale, neinteresante.

Sintem abia în miezul festivalului. Curînd se va încheia prima etapă. Ne vom strădui să ridicăm calitatea spectacolelor cinematografice și a tuturor celorlalte manifestări, astfel încît „Festivalul filmului la sate”, să fie o reală demonstrație a progresului realizat de satul nostru socialist pe drumul înfloririi sale culturale.

DIMA IORGA
director al Întreprinderii
Cinematografice „București”

La școala de artă populară din Craiova.

Atmosfera însuflețită în care se desfășoară festivalul în aceste zile ale anotimpului alb, afluența spectatorilor spre sălile comunale de cinematograf, dovedesc încă o dată popularitatea pe care a dobîndit-o în rîndul publicului de la sate, această autentică sărbătoare a filmului.

CE DORESC SPECTATORII

Pe baza experienței din anii precedenți, am căutat, în anul acesta, să organizăm mai bine Festivalul filmului la sate. Astăzi avem mai multe săli de cinematograf, aproape toate comunele raionului fiind cînecate. Unele săli sînt înzestrate cu mobilier și aparate moderne. Separat de acestea, a fost folosită și caravana cinematografică. Filmele au fost popularizate prin afișe, precum și prin alte mijloace cum ar fi, de pildă, stațiile de radioficare. Au avut loc diferite discuții și concursuri pe marginea unor filme. Cu prilejul deschiderii festivalului s-au ținut conferințe despre rolul cinematografiei în viața satului contemporan.

Țin să remarc interesul deosebit pe care sătenii îl arată filmelor, atît prin numărul mare de participanți, cît și prin discuțiile care au avut loc. La Jariștea, cu prilejul deschiderii festivalului, au fost prezenți 630 spectatori, la Cîmpineanca 530, la Suraia 468. În discuțiile organizate în jurul unor filme, mulți dintre țărani cooperatori au ridicat probleme foarte interesante, de care ar trebui să țină seama industria noastră cinematografică și D.D.F. Astfel, la concursul pe tema „Eroismul în filmul românesc contemporan” și la discuțiile care au avut loc în comunele Urechești, Vulturul, Vidra și altele, pe tema „Lupta partidului oglindită în filmul românesc contemporan”, am constatat nu numai rolul educativ pe care l-au avut filmele *Procesul alb*, *Duminică la ora 6*, *Lupeni 29*, *Străinul* și altele, dar și un nivel de înțelegere destul de ridicat al oamenilor muncii de la sate. Participanții la discuții au făcut și o seamă de propuneri. În cadrul ședinței de analiză a muncii cu filmul a comitetului executiv al sfatului popular din Hîngulești, s-a arătat necesitatea de a fi îmbogățită tematica. Aceeași idee se poate desprinde și dintr-o scurtă analiză a programului pe luna decembrie a cinematografului din comuna Gugești, care a prevăzut să prezinte între 7—31 decembrie, următoarele filme artistice: *Laguna dorințelor*, *Winettou*, *Se întîmplă numai duminica*, *Albă ca zăpada și cei 7 saltimbanci*, *Cine ești dumneata domnule Sorge*, *Cronica unei crime*, *Catifeaua neagră și Barcagiul*. Se poate trage concluzia că trebuie mai multe filme românești și în mod deosebit filme legate de viața satului. Trebuie îmbunătățită tematica la filmele documentare și în mod deosebit la filmele de știință agricolă. În raionul nostru, foarte mulți oameni lucrează în sectorul forestier și în viticultură. Avem nevoie de filme documentare cu caracter științific și pentru aceste importante sectoare de activitate.

Spectatorii de la sate și-au manifestat în întîlnirile organizate în cadrul festivalului dorința de a vedea filme inspirate de frumusețile patriei noastre de muncă. Pe mare parte sînt întreprinderi, filme deosebite ale poporului nostru, *La Todor*, *Șoimăreștilor*, *Lucii* și altele, care ajută la dezvoltarea sentimentului dragostei de patrie.

VASILE BURCEANU
vicepreședinte al sfatului popular
raional Rocaia

Cel de-al VIII-lea Concurs ÎN PRAGUL FAZEI INTERCOMUNALE

La sfîrșitul lunii ianuarie vor începe întrecerile formațiilor artistice de amatori în cadrul fazei intercomunale a celui de-al VIII-lea concurs. Pentru a afla ce pregătiri se fac în raionul Alba Iulia, ne-am adresat tov. Nicolae Ciubotă, secretarul comitetului raional pentru cultură și artă.

Încă de la începutul lunii decembrie, în cadrul unei ședințe pe plan raional, am prelucrat regulamentul și planul de desfășurare a fazelor de concurs. Tot atunci s-a format și comisia raională care se va ocupa de pregătirile și desfășurarea concursului. Am trimis în satele și comunele raionului liste de recomandări cu privire la repertoriul formațiilor artistice. În prezent, în toate comunele s-au alcătuit comisii pentru concurs, s-au întocmit planuri și s-a trecut la pregătirile necesare.

Pentru ca cele 211 formații artistice care s-au înscris la concurs, să prezinte spectacole la un nivel artistic mulțumitor, la începutul acestei luni, timp de câteva zile, am făcut cu ajutorul specialiștilor de la raion și regiune, al artiștilor profesioniști, instruirea colectivului de instructori ai formațiilor artistice de amatori.

Referindu-ne la repertoriu, v-am ruga să ne spuneți ce lucruri deosebite vor aduce pe scenă formațiile artistice față de concursul anterior.

Regiunea Hunedoara are bogate tradiții folclorice pe care formațiile noastre artistice nu prea le-au valo-

rificat pînă acum. De aceea pentru acest concurs am recomandat formațiilor artistice să valorifice mai mult creațiile folclorice locale. Astfel, corul din comuna Stremș pregătește cîntecele populare din creațiile folclorice locale „Țarina de la Găina”, „Mocăneasca”, „Mureș tu ce curgi la vale”, formația de dansuri din comuna Mihail, jocurile populare locale, „Invirtita de la Mihail” și „Hașegana”, iar echipa din Peșelca jocul popular specific comunei „Haidăul ca la Peșelca”. Ne preocupăm îndeaproape ca formațiile artistice din comunele Stremș, Mihail, Șarg, Ampoșta și Slatna să pregătească programe compacte care să aducă pe scenă tradițiile noastre folclorice.

În ziua de 29 ianuarie, pe scena căminului cultural din comuna Stremș va avea loc prima fază intercomunala a concursului. Artiștii amatori de aici se vor întrece cu cei din comuna Mihail. Aceste două comune au formații artistice cu o bogată activitate, unele din ele obținînd succese remarcabile, de aceea cred că întrecerea între ele va oferi spectatorilor programe reușite, așa cum de altfel a fost la întrecerile „Dialogului pe aceeași scenă”.

M. CHIRCULESCU

Adunările generale în cooperativele agricole

Acum, la început de an, evenimentul cel mai important în viața satelor îl constituie adunările generale din cooperativele agricole. Semnificația acestor adunări e cu atât mai mare cu cât au loc în preajma împlinirii unui an de la Congresul C.A.P., an în care ogoarele au dat un rod bogat; bilanțul activității înscrie cea mai mare producție de cereale obținută de sectorul cooperatist de la încheierea cooperativizării și pînă azi.

Obişnuit, în aceste adunări generale de sfîrşit de an, membrii cooperatori analizează cu spirit de răspundere modul în care s-a muncit pe brigăzi și echipe, succesele obținute în anul care a trecut, precum și cauzele care au dus la rezultate mai slabe. Totodată se vor dezbate planurile de producție și financiare pe anul ce urmează.

Nu demult, vorbind despre realizările obținute pe anul trecut, tovarășul Ieronim Socol, inginerul agronom al C.A.P. Ghimbav — Brașov, spunea că pregătirea adunării generale și întocmirea planului de producție și financiar trebuie să fie rezultatul unor observații făcute în tot cursul anului. În procesul muncii fie la cîmp, fie

în zootehnie sau în alte sectoare, în normarea și retribuirea muncii se ivesc și neajunsuri de care trebuie să ții seama. Viața nu stă pe loc. Creșterea gradului de mecanizare și chimizare, a nivelului de pregătire al oamenilor impune o și mai bună organizare a muncii, după cum sporirea producției cere și mai chibzuită valorificare a produselor, o justă retribuie a muncii. Iată de ce cunoașterea temeinică și din timp a realităților din fiecare sector de muncă ajută consiliul de conducere să prevadă în planul de producție și financiar măsuri care să corespundă stadiului de dezvoltare a cooperativei agricole, interesului general și al fiecărui cooperatist în parte.

Viața a demonstrat practic că acolo unde măsurile o dată adoptate au căpătat viață și rezultatele au fost din cele mai bune. Membrii cooperativei agricole din Șimand, raionul Criș, spre exemplu își propuseseră printre altele ca în 1966 să organizeze un solar pe o suprafață de un hectar. Propunerea, aprobată de toți, a fost pusă în practică. Rezultatul? 40 de tone roșii în ciclul I și 15 tone în ciclul II: venit total 345 000 lei. Hotărîrea de extindere a suprafeței de cultură protejate la 10 hectare este deci cit se poate de firească.

O problemă de mare însemnătate în activitatea cooperativei agricole este respectarea cu sfințenie a principiului muncii colective și a democrației cooperatiste. Un exemplu grăitor îl dau în această privință membrii cooperativei agricole din comuna Mihai Viteazul, raionul Turda, care se interesează nu numai de felul cum muncesc în brigadă sau în echipă, ci și cit produc la hectar și de eficiența cheltuielilor ce se fac. Așa a fost combătut în adunare generală faptul că s-au investit cîteva mii de lei pentru confecționarea de ghivece nutritive care pînă la urmă n-au fost folosite. E unul din nenumăratele exemple care dovedesc că membrilor cooperatori nu le este indiferent cum se cheltuiesc banii și sprijină consiliul de conducere al cooperativei în activitatea sa. Tocmai în conclucrarea strînsă între conducerea cooperativei agricole și membrii cooperatori, în participarea acestora nu numai la dezbateri ci și la traducerea în viață a hotărîrilor adoptate stă puterea economică și organizatorică a cooperativei agricole, ridicarea ei pe o treaptă superioară la nivelul posibilităților existente.

Ne aflăm în pragul împlinirii unui an de la constituirea uniunilor raionale și regionale ale cooperativei agricole. Deși tinere, uniunile cooperatiste pot întocmi un bilanț satisfăcător al activității lor. În legătură cu sprijinul acordat cooperativei agricole din raionul Călărași pe linia creșterii producției, îmbunătățirii organizării și retribuiri muncii, am avut o convorbire cu tov. ION POPA, președintele Uniunii raionale a C.A.P. Călărași.

— Cu prilejul adunării de constituire a uniunii raionale, din februarie trecut, participanții la discuții au făcut propuneri privind organizarea unor acțiuni intercooperatiste, îmbunătățirea aprovizionării cu materiale de construcție și diferite utilaje etc. Ce s-a realizat, pornindu-se de la acele propuneri?

— Aș aminti la acest capitol, în primul rînd, extinderea suprafețelor irigate. Planul inițial, pe anul 1966, prevedea 1 309 ha. Au fost amenajate 1 504 ha. Depășirea de 195 ha se datorește aprovizionării prompte cu materiale și utilaje. Prin grija U.R.C.A.P., unitățile au primit la timp importante cantități de ciment, balast, cherestea, fier beton, precum și 1 800 ml de conductă, 16 aspersoare și 10 agregate mobile de pompare. Totodată, ne-am îngrijit de școlarizarea unor brigadieri și tehnicieni, care să desfășoare în sectorul irigat o muncă eficientă. Mecanicii de la stațiile de pompare și-au perfecționat și ei cunoștințele la școala profesională Ciocănești. Despre rezultate vorbesc producțiile medii la hectar obținute pe suprafețele irigate: porumb boabe — 10 000 kg la Grădiștea, 7 100 kg la Roseți și 6 100 kg la Călărași Vechi; sfeclă de zahăr — 43 000 kg la Coslogeni și 40 000 la Roseți; masă verde — 80 000 kg la Grădiștea, 74 000 kg la Roseți etc.

— Uniunea raională s-a îngrijit desigur și de aplicarea pe scară tot mai largă a retribuției suplimentare. Ce ne puteți spune în acest sens?

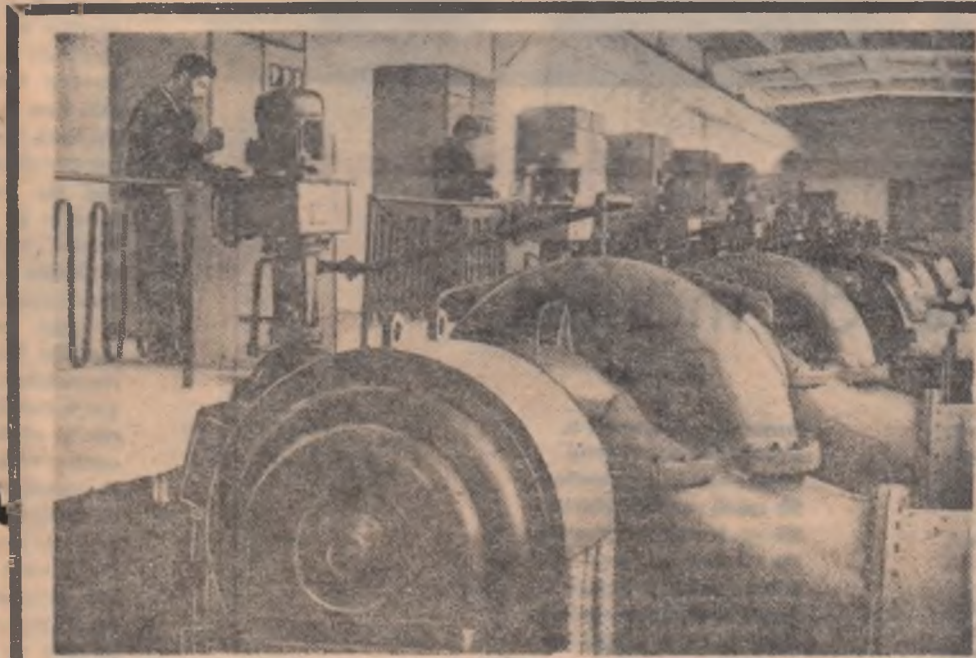
— În 1966, retribuția suplimentară a fost extinsă în toate cele 36 de cooperative din raion, în majoritatea sectoarelor de activitate. Uniunea raională, prin aparatul ei, a vegheat la aplicarea întocmai a instrucțiunilor elaborate de Uniunea Națională. Valoarea retribuției suplimentare pe întreg raionul a depășit anul trecut 7 milioane lei, cu 3,8 milioane lei mai mult decît în 1965. C.A.P. Grădiștea, de pildă, a plătit ca retribuție suplimentară 600 000 lei, din care numai la porumb boabe 270 000 lei.

— Ce acțiuni deosebite ați mai organizat pentru sporirea producțiilor vegetale și animale, și cum ați colaborat cu comitetul raional de cultură și artă pentru reușita deplină a acestor acțiuni?

— Trebuie să spunem deschis că această colaborare a schiopătat un timp. Am organizat, spre exemplu, în primăvara trecută, un schimb de experiență la C.A.P. Modelu pe tema producerii, conservării și depozitării furajelor. A fost o acțiune frumoasă, cu prilejul căreia participanților li s-au făcut demonstrații practice de folosire a electroventilatoarelor și greblei solare la întoarcerea și stringerea finurilor, de preparare a fînurilor fine etc. Abia spre sfîrșitul anului însă ne-am gîndit să anunțăm și comitetului raional de cultură și artă organizarea unor asemenea acțiuni, menite să răspîndească experiența unităților fruntașe. Ca să folosim din plin ajutorul pe care ni-l pot da instituțiile și unitățile culturale, am început să colaborăm cu comitetul raional de cultură și artă pe baza unui plan alcătuit de comun acord. Astfel, în noiembrie și decembrie 1966, am organizat împreună două schimburi de experiență: unul la Roseți, pe tema „Munca practică a îngrijitorului de animale” și altul la Ulmu, pe tema „Cum mă ajută cartea agrozootehnică”.

Interviul nostru

Despre activitatea U.R.C.A.P. Călărași

Stația de irigare a sistemului Olt-Olteț din Stoenești (sala pompelor) regiunea Oltenia.

UNUL ȘI ACELAȘI?

Prima dată l-am întîlnit pe șoseaua Romanului. Făcea demonstrație de echilibristică cu tractorul. Și era tare îndeminos. Mai ales că-și ascuțise atenția cu cîteva halbe de bere! Nu dădea voie nimănui să i-o ia înainte, măsura șoseaua dintr-o margine în alta, se strecura ca o nălucă printre căruțele cu porumb și sfeclă, dădea emoții tuturor conducătorilor de autovehicule de pe șosea. N-a avut noroc și a agățat cu roata o bornă de pe marginea drumului, tractorul s-a răsturnat în șanț și el a fost aruncat la vreo douăzeci de metri, pe o arătură proaspătă, terminată chiar în dimineața aceea de niște colegi ai săi. Mai puțin pricepuți la curse cu tractorul pe șosea dar foarte grăbiți să-și îndeplinească planul de muncă.

N-a pătît nimic, căci în aceeași seară l-am întîlnit din nou. De data asta nu mai era pe tractor, încă nu îl scosese alții din șanț. A venit pe jos, la casa unde poposise, după ce s-a întunecat. Era foarte îngrijorat de soarta mea. Presupunerea că după un drum atît de lung am rămas fără benzină, poate și fără ulei. Și cum pînă la cea mai apropiată stație erau cîteva sute de metri, s-a gîndit să mă ajute să nu rămîn jupă. Mi-a adus, fără să-i cer, din inițiativă proprie, o canistră cu benzină și o găleată cu ulei. Și fără nici o pretenție în plus față de prețul de pe piață. De pe „piața” lui, desigur, unde se pun la socoteală „bunavoința”, „oboseala”, „riscul”...

A treia oară l-am întîlnit într-un autobuz. El nu m-a recunoscut, dar mi-a fost de-ajuns să-i aud vocea ca să știu cine vorbește. Era el. Vorbea tare, să-l audă toți, n-avea secrete. Vedea din concediu. Întîrziase puțin. Trei zile.

— Ei, și ce-ți fac-am întîrziat trei zile? Oprește-mi-le, tovarășe, din leafă și lasă-mă-n pace. Nu se prăpădește

lumea, c-a-ntîrziat Nelu trei zile. Am aflat deci că-l cheamă Nelu. Ca să nu rămînă de tot anonim. Am fost atent în continuare la discuție, pentru a afla amănunte. De fapt, chiar să nu fi fost atent tot așa fi auzit.

— Eu, cînd intram la cîmin, se adunau toți băieții în jurul meu. Lăsau și televizor, și magnetofon, și șah. Le spuneam la drăcii de se prăpădeau de ris. Am găsit și-o gagică. Mișto la trup și gîcea la figură. Elevă. În clasa zecea. Șapteșpe ani, giugiuc. Am luat-o cu vraja, o seară, două... Făcea pe serioasa. Am dat-o dracului. Imi vorbea de școală, de profesori: cîcă eu cine s-a bătut Ștefan cel Mare la Nicopole... Adică nu Ștefan cel Mare, nu el s-a bătut la Nicopole cu turcii, Mihai Viteazu... da' mai știu eu ce bîlmăjea ea acolo... Eu îi dam cu vraja și căutam s-o trag cit mai aproape... I-am și cîntat. Cînd încep să cînt, nu mă mai poate opri nimeni. Este un cîntec, cu chitara: Tu mi placi, tu mi placi, bela, bela bambina...

Noroc că l-a dat șoferul jos din autobuz, că altfel nu se mai oprea din cîntat. Am crezut că de-acum gata. Nu-l mai întîlnesc. Dar m-am înșelat. În aceeași seară l-am întîlnit la cinema. Mai era cu cîțiva prieteni. Se aprovizionaseră din belșug cu semințe și ronțiau de zor. Pînă a început filmul a bătut de vreo patru ori din palme și de vreo trei ori din picioare. Nu că s-ar fi trecut peste ora anunțată. Ci, așa, ca să se dezmoștească. Și să se distreze. Însă abia după ce a început filmul a arătat cu ade-vărat ce poate. Discuța direct cu actorii de pe pînză. Anunța cu glas tare și în chipul cel mai pitoresc ce va urma:

— Acuma îl caftește. Acuma vine ăl'alt și-i arde una. Acuma ia-o în brațe. Așa... Mmmma?... Acuma... Blegule și-a scăpat.

N-a tăcut pînă nu l-au dat afară. Și-a chemat și prietenii:

— Hai, bă, că ăștia e proști. Nu ține la bancuri.

Trebuie să fac o rectificare. M-am înșelat. Nu era mereu unul și același. Ba poate era întotdeauna altul. M-a indus în eroare chica lungă și nepieptănată, ținută neîngrijită, vocabularul de derbedeu, totala lipsă de bună creștere și vîrsta cam aceeași: 18—20 de ani. Dv. credeți că erau tineri? Eu zic că nu. Uitați-vă la tinerii noștri cum arată, că-ți vine să-i stringi în brațe, atît de frumoși și plini de viață sint. De unde or fi răsărit ceilalți nici eu nu știu.

VINICIU GAFIȚA

STELIAN FILIP

Cișlegile
— un c
al obi
iurilor
de ia

Prof. M

Cișlegile au fost
în care se făceau la
orășenești cu tr
nunțile și astăzi, v
ne care au păstr
nunțile se fac în
răspîndit în unele
nunțile toamna, e
mai nou și are m
Toamna, după st
nunțile se pot face
șug. Iar dacă as
nunțile se fac în
anului, faptul de
rînduiala tradițio
care organizau via
pe plan gospodă
familiar într-un sis
remonialuri și rit
vieții tradiționale,
rile și zilele lor s
rosturi bine determ
ta oameni'ar se d
unor dat stator
cișlegile erau ultim
gului ciclu al obi
Ele erau de fapt
secvențele anterio
în care se pregăte
nului nou și cea a
celor douăsprezec
prăznuia trecerea
vechi la anul cel
vieții sociale a co

Colindă adresată fetei de măritat

Poruncit-a, poruncit-a
Lină, Lină Rujulină,
Fată dalbă la mirel,
La mirel cel tinerel.
Să mi-și facă-atîta bine,
Să mi-și vină pin' la mine,
Să nu-mi vină prea cu
mulți,
Ci să-mi vină cu cincizeci,
Cu cincizeci de călărași,
Mai pe-atîția pedestrași.

Să nu-mi vină sus pe munți,
Munții-s nalfi și menunați,
Mirel are cai sburdați,
Caii lui s-or spăria-re,
Pe mirel l-or vătama-re,
Ci să-mi vină jos prin lunci,
Ca pe lunci flori an-nflorit,
Peste flori rouă-a căzut,
Și să-mi vină-n chiar senin,
Cu o mină ținînd de lună,
Cu alta-mpletînd cunună.

Poruncit-o, poruncit-a,
Poruncit-a mirel fetei
Să-mi încete lăcrămile,
Să mi-și scadă vadurile
Să-mi treacă șireagurile ;
Pe cit steaguri s-or d-uda-re,
Fiica-i mlcă și netare
Și nu te-o putea spălare.
S-ai fi, fiică, sănătoasă
Precum ești și de frumoasă.

O. DENSUȘIANU
Graul din Țara Hațegului

Comuna Păucinești-Hațeg

ECRAN ROMÂNESC 1967

Chiar dacă pentru moment pe platourile de la Buftea nu mai domnește fierberea lunilor „de vîrf”, sînt destule semne care ne vestesc că filmele românești vor continua să apară pe ecrane cu regularitatea cu care ne-au obișnuit în anul ce s-a scurs. Dar, mai înainte de a vorbi despre echipele care lucrează la turnarea filmelor pe care le vom putea vedea ceva mai tîrziu, să amintim despre rolele virite de-acum în cunoscutele cutii metalice, care își așteaptă întîlnirea cu spectatorii.

Cîteva producții ale Studioului București vor apărea pe ecrane în primele săptămîni ale noului an. Unul dintre acestea e filmul *DACII* realizare româno-franceză. Reanimînd file de vitejie din trecutul îndepărtat al strămoșilor poporului nostru, aducînd pe ecran oameni de caracter, plini de forță morală și fizică, *Dacii* reunește în distribuție o seamă de cunoscuți actori români și francezi: Amza Pellea (*Neamul Șoimăreștilor*, *Haiducii*) în rolul lui Decebal, Pierre Brice (care a schimbat costumul popularului Winnetou cu cel al generalului roman Severus), Marie-José Nat (*Jurnalul unei femei în alb*), Mircea Albulescu, Georges Marchal, Geo Barton.

Dacă *Dacii* ne situa cu numai vreo mie și nouă sute de ani în urmă, *ZODIA FECIOAREI* face legătura anticului cu contemporaneitatea. Sau, mai bine spus, e vorba de o întîmplare de azi, desfășurată într-un sat de pescari dobrogeni, care păstrează stilul și tonul tragediilor antice. Scenariul lui Mihnea Gheorghiu — lucrat și el după regulile tragediei clasice, păstrînd unitatea de timp, de loc și de acțiune — descrie 24 de ore din viața a doi tineri care află în ziua căsătoriei lor că de fapt sînt frate și soră. În mănunchiul de actori dirijați de regizorul Manole Marcus (*Cartierul veseliei*) întîlnim multe nume cunoscute de pe genericul altor filme românești: Cristea Avram, Ioana Bulcă, Ana Szeles, Voicu Jorj.

Dan Nuțu și Irina Petrescu — protagoniștii filmului din producția națională a anului trecut care a cucerit cele mai multe distincții internaționale (*Duminică la ora 6*) — se reintîlnesc în *DIMINETILE UNUI BĂIAT CUMINTE*. E vorba despre maturizarea unui tînar aflat în momentul de răscruce al alegerii drumului în viață, în mediul unui modern șantier industrial.

UN FILM CU O FATĂ FERMECĂTOARE, avînd ca interpretă principală pe cunoscuta solistă de muzică ușoară Margareta Pislaru, a realizat Lucian Bratu pe un scenariu de Radu Cosășu. Dar nu e un film muzical cum am fi poate tentați să credem în primul moment, ci o comedie în care se vorbește despre lucruri foarte serioase.

ULTIMA NOAPTE A COPILĂRIEI încheie lista filmelor terminate. Un film tineresc, despre tineret, pe care Savel Stîpoul l-a realizat cu actori foarte tineri, în cea mai mare parte neprofesioniști. Un film care se anunță a fi o experiență interesantă, care pledează — după cum arăta regizorul — pentru ideea ca oamenii să-și ia tîra ei, în vîrsta maturității, copilăria ca pe un rezervor de încredere și tinerețe ce îi va ajuta să învingă greutățile.

Alte două filme sînt și ele aproape gata. Este vorba de *ȘAPTE BĂRBAȚI ȘI O ȘTRENĂRIȚĂ* și de *CAS-TELANII*. La primul, o coproducție româno-franceză, se realizează acum dublajul în limba română al actorilor străini, printre care Jean Marais. În loc de orice altă prezentare vom aminti doar că regizorul Bernard Borderie e autorul lui *Pardaillan* și al *Angelicăi*, iar Jean Marais e... Jean Marais. Gh. Turcu finisează *Castelanii*, un film din viața satelor, realizat pe baza unui scenariu

Cadrele din filmele:
1. Matorul și moartea.
2. Șeful sectorului suflăte.

ționale, pe planul vieții de familie, prima secvență avea ca element dominant șezătorile, cea de a doua colindatul cu urările lui de viață fericită și îmbelșugată, de căsătorie pentru feciori și fete, și prevestirile pentru anul ce vine. Dominanta secvenței ultime, a cișlegilor, era nunta. Șezătorile, dincolo de rosturile lor practice, erau prilejuri de întâlnire a „feciorilor de însurat” cu „fetele de măritat”. Părinții nu puteau privi cu indiferență aceste întâlniri. Colectivitățile tradiționale, al căror mod de gândire apare tot mai clar în urma ultimelor cercetări de etnologie, țineau să diferențeze prin anumite ceremonialuri grupele de vîrstă ale tineretului. Accesul la anumite obiceiuri era rezervat numai anumitor grupe. Numai cei ce erau de vîrstă căsătoriei frecventau șezătorile, fiindcă ele erau în succesiunea organizată a obiceiurilor o etapă ce premergea căsătoria. Intrarea unui tîndr în ceata de colindători însemna și ea trecerea în rîndul feciorilor de însurat. La petrecerea pe care o organiza ceata după terminatul colindatului și la care erau poțite și fetele, codanele „intrau în

semne elaborat de veacuri, cum va fi mersul vremii, care va fi soarta recoltelor și își orientau după acestea muncile, rînduilele gospodăriei. Fetele de măritat căutau să-și cunoască ursitul, să afle dacă în cișlegile ce urmează se vor mărita sau dacă va trebui să mai aștepte un an.

Faptele citate arată că și în obiceiurile Anului nou exista o serie de elemente de pregătire a căsătoriilor. Așezarea nunților în cișlegile apare deci ca o urmare firească a acestor pregătiri gradate. Prin nunți cișlegile încheie de fapt pe planul vieții familiale, pe planul mai larg chiar al vieții sociale a colectivităților tradiționale, ciclul sărbătorilor de iarnă.

În tradiția popoarelor occidentale, răstimpul cișlegilor este de fapt vremea carnavalului în care petrecerile pline de cortegii de măști, de dansuri, de mîncare și băutură se țin lanț. Acolo carnavalul încheie actul sărbătorilor de iarnă. Multe dintre carnavalurile orașenești își păstrează și astăzi pitorescul și au ajuns la o mare faimă internațională. La noi numai Banatul cunoaște în acea „săptămîină a nebunilor” petreceri asemănătoare carnavalurilor occidentale. În restul țării, nunțile satisfăceau altădată toate disponibilitățile de petrecere ale colectivităților.

Pe plan structural nunțile sînt de fapt și ele ceremonialuri care marchează trecerea dintr-o categorie în alta, trecerea din rîndul tinerilor nubili în rîndul celor căsătoriți, a gospodarilor.

Nunțile în rînduiala obiceiurilor tradiționale sînt evenimente obștești la care participă direct sau indirect toată comunitatea. Se rezervă un timp pentru această participare, așezat de veacuri cu multă chibzuință în cișlegi, în vremea cînd sărbătorirea trecerii de la anul cel vechi la cel nou s-a încheiat și cînd nu au început încă obiceiurile și muncile de primăvară.

Interesul grupelor de vîrstă și prin ele al colectivităților pentru buna desfășurare a cișlegilor, pentru nunțile ce au avut loc se vădea în obiceiurile de sfîrșit de cișlegi în refenele și în strigatul peste sat. Aceste obiceiuri erau de fapt un fel de bilanț social al cișlegilor. Refeneaua, corespondent la sfîrșitul ciclului a căutării ursitului din noaptea de Anul nou, era de fapt petrecerea plină de melancolie a fetelor care au rămas nemăritate, a căror ursit nu s-a împlinit. Strigatul peste sat, prac-

ION BRAD

SCRIITORI ROMÂNI CONTEMPORANI

Descoperirea izvoarelor de poezie, mai ales cînd acestea sînt pe cît de proaspete pe atît de puternice, provoacă poetului o stare de spirit vecină cu încîntarea. Ion Brad simte acest adevăr ca un temei statornic al cîntecelor sale. De aceea în Geneză el exclamă, pătruns de farmecul nouului: „Toate s-au spus, răspus în poezie (...) Fiecare undă — a vremilor se știe, / Afară doar de clipa aceeași furioasă / Dintr-o geneză unică și vie, / Cînd oamenii-au descoperit, deodată, / Tot ce nu-i, încă, spus în poezie...”

Patosul unui observator liric al cotidianului se hrănește din acest sentiment. Realitatea contemporană atît de darnică în inedit, în semnificații neîntîlnite încă, naște o nevoie de ancorare în concretul istoric, cu atît mai mult cu cît, cum spune poetul: „...pentru-nția oară / Ne răvășește-o foame / De certitudini simple / Și tănuite-n noi”.

Ion Brad este un entuziast al armoniilor și, pe cît ne îngăduie cunoașterea celor șapte sau opt volume de versuri pe care le-a tipărit, un adept al exprimării directe. El scrie simplu. E îndrăgostit de lumina transparentă a emoției rostite firesc. Virtuțile cuvintului, așa cum le-a deprins de la Coșbuc, își croiesc un drum care este al dragostei de adevăr, al împărtășirii idealurilor și vișelor acestui timp. Frumosul său Autoportret ni-l înfățișează astfel și tot așa și o poezie intitulată Sculptură, apărută în 1963, din care reproducem: „... Cerc înălțimi / Și adîncimi amețitoare / Dalta luminii-n carnea umbrei / Doare... / Par neclintite-n inima mea / Toate / De-atîta încordată / Claritate. / Dar limpezimea — aceasta-i / Dureroasă — / Chiar cea mai mică umbră o apasă”.

Evoluția sa de la poemul Cincisutistul, în 1952, trecînd prin volumele Cu sufletul deschis. Cîntecele pămîntului natal etc. poartă amprenta identificării sale cu dimensiunea construcției socialiste. Ion Brad observă viața imediată, biografia colectivității. George Călinescu îl caracteriza, în 1958, sub acest aspect: „Din unghiul de vedere din care este privită materia, poezia la Brad merge direct la idee, percepiind nemijlocit și cu toate simțurile miracolul vieții”. Spre exemplificare cităm: „Cînd bărbătesc le-ai strins, înfrigorat / De arșița increderii frățească, / În fiecare deget / Un fluier ți-ai crestat / Noi cîntece grăbind să înflorească. / Un înțelept cu zîmbet de copil, / O aprigă furtună de candoare, / Șuvoi de-ozon într-un văzduh fertil / Deasupra-acestei țări nemuritoare” (Elegie).

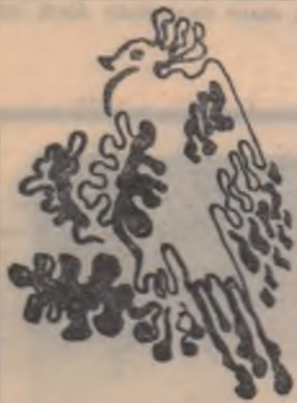
Ion Brad a scris și proză, publicînd, în anul 1954, romanul Descoperirea familiei. Indatorat unor iluștri predecesori ca Slavici și Agîrbiceanu, dar mai ales lui Liviu Rebreanu, prozatorul evocă lumea satului Zăpadia și redă, într-o imagine realistă, rețeaua de relații dintre oameni, relații contradictorii și de atîtea ori dramatice. Trecerea satului prin evenimentele războiului și apoi prin cele cruciale ale restructurărilor impuse de puterea populară pe plan social, economic și moral — iată ce dă substanță acestui roman destul de amplu.

Poeziile publicate în ultimul timp ni-l arată pe Ion Brad reintors la uneltele sale. Insuflețit de recunoștința pentru cei care făuresc frumusețea patriei, el îi compară cu niște violoniști încordați pe arcuș. Simbolul se desenează cu ușurință:

„Popor de meșteri innăscut,
Solar în vis și cutezanță,
Pămîntul țării l-am făcut
Cutia ta de rezonanță.”

H. ZALIS

Rstimpul
mediile
nclorică,
nitate zo-
ve vechi,
Obiceiul
a face
îndoială
onomișg.
recoltei,
mult bel-
multe ori
ioadă a
șire din
ceiurilor
nilor atît
pe plan
latini, ce-
rînduiala
motimpur
aveau
care via-
în cadrul
veacul
tă a lun-
le iarnă.
legate de
le început
orirea A-
zimei”, a
care se
anul cel
planul
lor tradi-

horă”, trecînd prin aceasta în rîndul „fetelor de măritat”. Fără să fie ceremonialuri de inițiere, intrarea în ceată și intrarea în horă marceau de fapt trecerea de la o categorie de vîrstă la alta.

În repertoriul lor bogat, cetele de colindători au colinde aparte pentru feciori și fete colinde în care în chip alegoric se preamărește vitejia bărbaților și frumusețea tinerelor, care vorbesc de nunți minunate într-un limbaj fabulos.

Pe pragul dintre anul vechi și anul nou, gospodarii căutau să întrezărească, după un sistem complex de

ticat încă și astăzi în unele locuri, este un semn al controlului colectivității prin grupa de vîrstă asupra vieții sociale a satului, asupra moravurilor celor de o vîrstă cu ei. De pe o înălțime din sat sau din preajma satului, unde se aprind focurile de primăvară, flăcării dezvăluie motivele de ordin moral pentru care anumite fete au rămas nemăritate, anumite căsătorii prevăzute din timpul șezătorilor și a sărbătorilor de Anul nou nu s-au încheiat. Ele marchează rolul activ al colectivității în supravegherea vieții morale a membrilor ei.

Faptul că strigatul peste sat se face în cadrul ceremonialului de aprindere a focurilor de primăvară, arată că ciclurile se angrenează între ele. În același obicei ceremonialul de încheiere a unui ciclu stă alături de cel care începe ciclul următor, stabilind astfel legătura firească în mersul bine rînduit al vieții colectivităților tradiționale.

ALBINA din primul an de apariție

BIBLIOTECILE ȘCOLARE

Negreșit a fost o idee mare aceea de a se înființa bibliotecile la școlile din comunele rurale și ideea a început a se pune în practică; dar mai este greu meșteșugul de a face pe copii să citească fără să fie siliți de cineva.

Acest meșteșug constă, după cum cred eu, în alegerea volumelor destinate a fi puse în mîinile copiilor, căci cărți sînt multe, precum și flori, dar nu toate sînt folositoare sau roditoare. Domnii diriginți ai școalelor ca făcătorii primi de lumină pentru țărănime, cărora le este incredințată biblioteca și cumpărarea operelor, cu marele sau micul fond al comunelor, trebuie să procure scrieri curate și frumoase, din care cititorii să-și adape sufletul ca dintr-un izvor cu apă bună, din care cu cît bei mai mult cu atît mai mult ți-e sete. Să studieze plăcerea copilului de a citi și în modul acesta să-i aleagă cartea ce-i dă să citească, astfel pentru acei care au devenit prea pasionați pentru cetire să le amestece volumele: printre literatură și știință, noțiuni de agricultură, de economie, de medicina poporului și unde nu pricep să le explice, să-i lumineze întrebîndu-i cum le înțeleg și ascultîndu-i. Le va alege operele după cum copilul este înaintat cititor, în curent cu mica, media sau marea învățătură.

Urînd astfel, bibliotecile școlare vor deveni o a doua școală, o școală secundară mai practică și mai iubită de școlari, unde nu vor învăța decît ce le este folositor. Copiii vor aștepta cu nerăbdare duminica ori sărbătoarea pentru a se duce la bibliotecă și vor prefera să petreacă citînd decît jucîndu-se. Fiecare săten se va lumina astfel încet, încet și va deveni folositor patriei și satului său.

Aceasta ar fi o bibliotecă școlară ideală.

ION NEAGU
Țițești—Putna

(Albina an. I nr. 14—15 din 11 ian. 1898).

re Sütö Andras l-a scris pornind de la piesa sa la castel. Este o comedie la care avem promisiuni n ride mult, promisiuni care se întrezăresc încă de area distribuției: Radu Beligan, Tudorel Popa, Maringhelescu, Vasilica Tastaman, Ștefan Tapalagă și șgatați actori comici ai teatrelor noastre.

acum cîteva amănunte despre filmele care sînt în de turnare și care au ca o caracteristică comună aparea pentru teme contemporane: SUBTERANUL, bătălia dramatică pe care o duce un grup de ped pentru a smulge „aurul negru” din străfundu-onui sol arid, izolat, neospitalier. E o pledoarie pen-ătrăzneață creatoare, condusă de regizorul Virgil escu după un scenariu de Ioan Grigorescu. Și lum-nerilor îi preocupă pe realizatorii Studioului resti. Ei îi va fi dedicat scurt metrajul ȘOPIRLA. pă ce a cules aplauzele sălilor de teatru din întrear-ură și chiar din străinătate, ȘEFUL SECTORULUI LETE se va opri și pe ecran, intruchipat fiind de Beligan, cel care i-a dat prima oară viață. El va eadrat de Mircea Crișan, Irina Petrescu și Toma iu.

Buftera se lucrează acum și la două noi filme poe — sperăm mai reușite decît cele de pînă acum: ORUL ȘI MOARTEA (regia Al. Boiangiu, scenariul Băieșu) și AMPRENTA (regia Vl. Popescu-Doreanu, scriu Dimos Rendis). Cum despre filmele polițiste nu ade să povestești prea multe înainte de vizionare, arginim la atît.

În sfîrșit — un film la care abia s-a început să se ze — CINE VA DESCHIDE UȘA. Scenariștii Al. ițoiu și Nicolae Ștefănescu urmăresc peripețiile bătut devenit haimana și chiar infractor, datorită egerilor dintre părinții săi.

estea sînt numai cîteva spicuri din bogata listă a lor românești care vor fi realizate și pe care le putea viziona în anul 1967. Dar despre ele și despre e vom mai vorbi în decursul anului în cadrul ru- cinematografice pe care o veți găsi în coloanele tei.

Ceea ce deosebește pe oameni de animale este — între altele — și puțința conștientă de a se sprijini unii pe alții. În lupta vieții, în muncă, în căutarea fericirii, omul nu poate face nimic singur. Societatea omenească este ca un organism viu care, pentru a dăinui, trebuie să se înmulțească prin înnoiri neîncetate, prin reîmprospătări aducătoare de suflu nou de viață. Această împlinire, această închegare a oamenilor între ei, se face prin copii, pe bună dreptate numiți steluțe ale pământului. Noi ne trăim copilăria și viața în copiii noștri.

Ceea ce am primit sintem datorii să dăm mai departe. Așa cum alții ne-au făcut pe noi să trăim, trebuie și noi să facem pe alții să trăiască. Vai de omul singur! Vai de femeia fără copii! Ei nu sînt și nu vor fi niciodată decît pe jumătate oameni. Acestea se știu bine din moși-strămoși. Cînd are copii, omul simte că are pentru ce munci, iar la bătrînețe nu-l vor roade gîndurile că a trăit degeaba. El va ști că la neazuri va avea cine să-l apere, la o boală — cine să-i dea o cană cu apă, la un greu — cine să pună cu el umărul.

Bărbatul devine bărbat prin luptă și muncă, iar femeia — femeie, prin miracolul de a fi mamă. Femeia-mamă este păstrătoarea tradițiilor dătătoare de viață și de alinare pe pămînt.

Sarcina are pentru femeie o influență binefăcătoare de neînchipuit, atît asupra sănătății cît și asupra vieții ei sufletești. Stările nervoase, îngrijorarea, oboseala, unele trăsături neplăcute ale firii, dispar. Femeia capătă o maturizare a gîndirii, o demnitate. Dragostea care o cuprinde pentru mica ființă care a venit pe lume o revărsă vrînd-nevrînd în jurul ei, cimentînd trînicia familiei.

Omul cu copii se deosebește foarte mult de cel care nu-i are. Este mai deschis, mai omenos, mai înțelept, mai îngăduitor, cu mai multă experiență de viață.

Pentru toate acestea nu e de mirare că oamenii de știință se străduie să alunge molipsirea de răul obicei de a nu dori copii. Ei au băgat de seamă, cu mare îngrijorare, că de cînd s-a permis întreruperea sarcinii prin raclaj, abuzurile inconștiente care s-au făcut au ridicat enorm numărul femeilor bolnave de anexite, de glande, de nervi și al celor ce nu mai sînt în stare să facă copii. Sarcina provoacă femeii, încă din primele zile, mari și complicate schimbări în întregul ei organism, în glandele cu secreție internă (endocrine) și în sistemul nervos, mai ales. Întreruperea bruscă și brutală a nașterii — act nenatural, împotriva firii — strică toată această importantă pregătire a corpului. Totul este răsturnat și dat îndărăt, lucru profund dăunător pentru sănătatea femeii. Lucrul este și mai periculos dacă raclajele se fac la femei foarte tinere, înainte de a fi născut vreun copil. Durata, cantitatea și regularitatea menstruației se strică sau chiar dispăre cu desăvîrșire. Femeia slăbește sau se îngrașă bolnăvicios, devine nervoasă, capătă mari dureri de cap, nu mai doarme bine, este arțăgoasă, tristă și nimic nu-i intră în voie. Astăzi, medicii au putut dovedi că femeile fără copii se îmbolnăvesc de două ori mai mult de nervi, decît cele care au născut, iar menopauza (momentul cînd încep să îmbătrînească) este mult mai lungă și mai grea.

Unii mai obișnuiesc să spună despre copii: „cine are să-i trăiască, cine nu să nu-i dorească” sau „copiii sînt greu de crescut”. Da, nu sînt ușor de crescut. Nimic din ce este serios nu e ușor pe lumea asta. Nu trebuie însă să uităm că mulți din părinții noștri aveau greutăți mult mai mari decît noi cei de azi și totuși aveau, adesea, șase-opt sau mai mulți copii. Fetele și flăcăii noștri să aducă pe lume cît mai mulți copii. Ei au datoria să se îngrijească de viitorul țării, așa cum au făcut părinții, moși și strămoși noștri din vremi străvechi și pînă în zilele noastre. Trebuie să ne mărim rîndurile, să creștem cu dragoste și înțelepciune copiii noștri, să punem mîna și să-i formăm.

Se spune adesea — și pe bună dreptate — că omul sfințește locul. Dar cine să-l sfințească mai departe dacă nu va mai fi cine? Cui să predăm ogoniseala și tot ce am făcut noi pe acest pămînt? Copiii sînt viitorul țării. Să-i aducem pe lume și să-i creștem cu toată dragostea și înțelepciunea de bunii cetățeni!

Răspundem cititorilor

Ce este helio-tehnica?

În multe țări din lume s-au construit radiatoare solare puternice. Unul dintre cele mai mari se află în Pirinei, în sudul Franței, unde Soarele strălucește în medie 7,5 ore pe zi. El se compune din două oglinzi mari, dintre care una se învîrtește continuu de la est spre vest în tot timpul zilei. În felul acesta, razele solare sînt îndreptate în permanență spre cealaltă oglindă-reflector, cu diametrul de 11 metri, alcătuită din 3500 de oglinjoare mici. Reflectorul concentrează razele solare într-un fascicul puternic care poate topi în cîteva secunde o bucată de oțel așezată într-un vas special. Radiatorul solar dezvoltă, pe timp frumos, o temperatură pînă la 3200° și este folosit pentru obținerea probelor de metal în stare pură. În prezent, se proiectează să se construiască, în apropierea lui, un radiator solar și mai puternic, cu diametrul oglinzii de 40 m.

O propunere interesantă a fost făcută de un cercetător sovietic în domeniul energiei solare, prof. V. A. Baum. După părerea acestuia, o combinație de oglinzi care s-ar deplasa pe șine de fier în jurul unui mare

rezervor cu apă, ar putea încălzi în timpul iernii locuințele construite în jurul rezervorului. În acest scop, razele solare trebuie concentrate, cu ajutorul oglinzilor, pe suprafața apei. Aburul care s-ar degaja, ar putea fi dirijat, prin conducte speciale, spre locuințe. În lunile de vară, aburul ar putea fi utilizat pentru acționarea pompelor cu apă. Acest proiect a fost experimentat și a dat rezultate excelente în unele regiuni din Armenia, unde Soarele strălucește, în medie, 2600 de ore pe an.

O altă problemă importantă la care lucrează intens oamenii de știință este obținerea energiei electrice din energia solară. Transformarea directă a energiei luminoase în energie electrică se realizează cu ajutorul celulei fotoelectrice. O aplicare largă în practică și-a găsit așa-numita baterie solară, alcătuită dintr-o mulțime de fotoelemente legate între ele. De obicei, bateriile solare se folosesc combinate cu reflectoare cu oglinzi care se îndreaptă automat spre Soare și concentrează razele acestuia asupra fotoelementelor. Se obține astfel pînă la 1 KW de energie electrică, suficientă pentru alimentarea motoarelor electrice, stațiilor telefonice, de pompare etc. În republicile sudice ale U.R.S.S. și în pusturile din Asia Centrală, au fost montate cîteva asemenea instalații care alimentează motoare electrice, pompează apă de la 20—30 m adîncime. Noaptea și pe timp noros funcționează acumulatori, încărcate în prealabil de o baterie solară, asigurînd un proces de lucru neîntrerupt. Bateriile solare alimentează cu energie electrică navele cosmice. Combinația de turbogenerator, oglindă cu dispozitiv de focalizare și agent termic (apă sau mercur) produce cîteva kilowați de energie electrică. Ea își va găsi, probabil, aplicare și la viitoarele stații cosmice locuibile.

În prezent, eforturile sînt îndreptate spre căutarea de noi substanțe semiconductoare pentru confecționarea bateriilor solare cu un coeficient util pînă la 25 la sută, pentru construirea de instalații moderne care să poată încălzi sau răci, după dorința noastră, încăperile locuințelor, precum și în direcția construirii de pompe și mașini solare cu o mai mare capacitate decît cele existente.

Omenirea se împlinește prin copii

Dr. SORIN STANESCU

Cercetări științifice românești

Lapte de la vaci sterpe

Un colectiv de cercetători a elaborat o metodă eficientă de provocare a lactației la vacile și junincile sterpe. Ne-am adresat tov. ing. V. TEO-DORU, care a făcut parte din acel colectiv, cu rugămintea de a da unele lămuriri cititorilor noștri.

Experiențele au fost făcute pe vaci și juninci care au fost gonite de taur sau însămințate artificial de cîte 5—13 ori fără să rămîna gestante. Diagnosticate apoi la controlul medical s-a constatat că ele erau sterile.

Pentru producerea „artificială” a lactației se injectează în partea inferioară a salbei cîte 5 cm³ prolan A+B, 0,4—0,6 mg sintofolin/kg greutate corporală și 15—30 mg progesteron. Paralel se face masajul ugerului, de 4 ori pe zi a cîte 5 minute, cu o soluție oleoasă 2 la sută sintofolin. Trebuie subliniat că în metoda descrisă, masajul glandei mamare are

o mare importanță pentru provocarea secreției laptelui. La G.A.S. Coțușca, regiunea Suceava, vacile sterpe Helza, Harestica și Harestina, cărora li s-au injectat prolan, sintofolin și progesteron dar nu li s-a făcut „gimnastica” ugerului nu au dat lapte.

În primele 2—4 zile de la administrarea substanțelor amintite, glanda mamară începe să producă un lichid tulbure în cantități reduse, apoi din ce în ce mai mari.

În următoarele 8—13 zile, animalele intră în lactația propriu-zisă, producînd lapte cu aspect și compoziție normale. La început, în primele 7—8 zile de lactație, cantitățile de lapte obținute sînt mici (pînă la 0,800 l zilnic), însă în zilele următoare producția sporește la 2—5 l. Progresiv crește și dimensiunile ugerului.

Pentru exemplificare, cităm cîteva date de producție înregistrate la animalele cu lactația provocată „artificial”: 1570 l lapte în 278 zile de lactație la 11 juninci de la G.A.S. Peștera, 1331 l în 312 zile la 5 juninci de la G.A.S. Cernavodă, 1926 l în 280 zile la 6 vaci din raza Centrului de însămințări artificiale Agigea etc.

Care este mecanismul prin care se declanșează lactația la animale după tratamentul descris? Substanțele administrate și masajul ugerului influențează sistemul nervos central care face ca glandele „lenese” ale animalului să intre în funcțiune.

În cercetările noastre de provocare artificială a lactației la vaci și juninci sterpe am constatat chiar și normalizări ale funcției sexuale în cazul cînd sterilitatea se datora nefuncționării glandelor.

Femelele intrate în lactație provocată artificial au manifestat călduri după 16—35 zile de la tratament și însămințate la al II-lea, al III-lea ciclu de călduri au rămas gestante, făcînd produși normali.

Metoda este deosebit de economică. Costul substanțelor administrate se cifrează la 56,10 lei pe cap de animal. Economii realizate pe cap de junincă, prin laptele obținut în timpul lactației provocată artificial și produsul obținut la fătare, se cifrează în medie la 1550 lei.

SĂ SE PUNĂ CAPĂT AGRESIUNII S. U. A. ÎN VIETNAM

Nu cu mult timp în urmă, președintele S.U.A., Johnson, a întreprins un turneu în Asia, parcurgând nu mai puțin de 50 000 de km, călătorie încheiată cu conferința de la Manila. Președintele a făcut cu acest prilej numeroase declarații de pace, ba mai mult, a botezat turneul său drept o „ofensivă de pace”. Curînd însă s-a văzut că la Manila n-au fost elaborate planuri de „pace” ci amănunțele unei noi strategii în lupta împotriva poporului vietnamez. Acum acest plan a depășit faza de pregătire și a intrat în acțiune. De la începutul lunii decembrie, escadrile de bombardiere americane au atacat în repetate rânduri în mod banditesc Hanoiul, capitala R. D. Vietnam, provocînd pagube materiale și victime în rîndul populației civile. Rachetele dușmane au țintit la 14 decembrie cartierul misiunilor diplomatice din Hanoi, provocînd avarii și Ambasadei României.

Paralel cu aceste atacuri pirateresti au fost concentrate noi forțe împotriva Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud. Din martie 1965 și pînă în prezent, efectivele militare

americane au sporit de cîteva zeci de ori, ajungînd astăzi la aproape patru sute de mii. Cu toate acestea, pentru agresori bilanțul luptelor nu este cel așteptat. Linia mereu urcătoare a angajării americane în Vietnam reprezintă de fapt eșecul intervenției, demonstrează ceea ce observa ziarul nord-american „News and World Report”, că treburile americanilor în Vietnamul de sud merg „din rău în mai rău”.

Potrivit unui bilanț al Frontului Național de Eliberare de la începutul anului 1966 și pînă la sfîrșitul lunii noiembrie au fost uciși, răniți sau luați prizonieri peste 230 000 de soldați inamici; au fost doborîte sau grav avariate 1 932 de avioane de diferite tipuri și au fost distruse 3 182 de care blindate și tancuri, precum și numeroase trenuri și alte materiale militare și ambarcațiuni navale. Față de 1965, pierderile forțelor inamice pînă la sfîrșitul lunii noiembrie 1966 au crescut de cinci ori. Recent, timp de șase săptămîni, 30 000 de soldați sprijiniți de aviație au încercat să „decapiteze” forțele patriotice din regiunea Tay Ninh, aflată la 90 de km de Saigon. N-au reușit. În schimb, forțele patriotice

au lansat acțiuni ofensive încununată de succes. Așa au fost, de pildă, atacurile consecutive ale patrioților, asupra bazei aeriene de la Tan Son Nhut, din imediata apropiere a Saigonului.

În ce privește așa zisa „operație de pacificare” (citește exterminare) a populației sud-vietnameze, se soldează și ea cu același eșec. Un ziar canadian scria de curînd că „unitățile Frontului Național de Eliberare își sporesc rîndurile și sînt sprijinite tot mai mult de populație”.

Toate acestea demonstrează că poporul vietnamez n-a ingenunchiat și nu va ingenunchia. El are alături popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă.

În ce-l privește, poporul român condamnă cu hotărîre agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam. La București și în alte orașe ale țării au avut loc numeroase mitinguri prin care oamenii muncii și-au exprimat solidaritatea cu eroicul popor vietnamez și au cerut cu hotărîre să se pună capăt fărâdelegilor S.U.A. în Vietnam.

„Dînd expresie sentimentelor de solidaritate frățească ale poporului ro-

mân cu poporul vietnamez — se spune în Declarația guvernului Republicii Socialiste România în legătură cu bombardamentele efectuate de aviația americană asupra orașului Hanoi — guvernul Republicii Socialiste România sprijină pe deplin declarația guvernului Republicii Democratice Vietnam din 14 decembrie 1966 și cere cu tărie Statelor Unite ale Americii să înceteze imediat, definitiv și necondiționat bombardamentele asupra Republicii Democratice Vietnam, să pună capăt agresiunii lor în Vietnam, să-și retragă trupele din această țară și să lase poporul vietnamez să-și hotărască singur soarta fără nici un amestec din afară”.

Reafirmînd hotărîrea de a acorda întregul sprijin politic, material și moral poporului vietnamez pînă la victoria definitivă asupra agresorilor, țara noastră acționează în spiritul politicii sale tradiționale de susținere a cauzelor drepte, politică care îi aduce aprecierea și simpatia popoarelor iubitoare de pace de pretutindeni.

E. MARTIN

Un scriitor al țărănimii

Tcheun Sê Bong este unul dintre scriitorii de seamă ai Coreei democratice.

Născut dintr-o familie de țărani săraci, Tcheun Sê Bong se vede nevoit după terminarea clasei a IV-a elementare să-și întrerupă studiile pentru a munci pe pămîntul unui mare bogătaş. Cu toate înclinațiile deosebite către literatură nu-și poate începe cariera artistică datorită condițiilor existente, decît după eliberarea țării de sub dominația colonială japoneză, în 1945. În primii ani de după eliberare, scrie cîteva nuvele remarcabile, iar în perioada luptelor împotriva agresiunii americane, în anii 1950—1953 publică primul roman „Țăranii luptători”.

După terminarea războiului, activitatea sa artistică devine tot mai bogată, publicînd alternativ nuvele („Pămîntul unde norii albi se adună”) și mai ales romane remarcabile, printre care „Primăvara se întoarce la Seukaoul” și „Curentul fluviului”. Aceste două romane sînt rodul unei activități dintr-o perioadă destul de îndelungată petrecută alături și în mijlocul țărănilor, membri ai unei cooperative agricole. Eroii acestor romane reprezintă o sinteză a celor mai bune trăsături ale țărănimii coreene contemporane. Pe bună dreptate Tcheun Sê Bong este numit „scriitorul satului”.

Femeile din Hanoi se irolează în unitățile de apărare antiaeriană.

Prezențe românești peste hotare

Bisericile pictate din nordul Moldovei au constituit subiectul unei recente conferințe, în ciclul „Artă și călătorii”, organizat la Bruxelles — capitala Belgiei. Explicînd cauzele pentru care în Moldova secolului al XIV-lea decorația picturală s-a dezvoltat atît de mult, conferențiarul a fost de părere că unele picturi sînt aluzii directe la actualitatea politică a timpului, mobilizînd la luptă împotriva năvălitorilor.

La Praga a fost deschisă o mare expoziție de artă decorativă românească. Profesorul Karel Ianu, adjunct al ministrului învățămîntului și culturii din Cehoslovacia, a afirmat că a rămas profund impresionat de frumusețea artei decorative românești. Majoritatea lucrărilor expuse — aprecia d-sa — pot concura cu succes la cele mai exigente expoziții de acest gen.

La Cairo a apărut în colecția „1 000 de cărți” (patronată de Consiliul Superior al Artelor și Literaturii și de Ministerul Învățămîntului Superior) versiunea în limba arabă a romanului „Răscala” de Liviu Rebreanu.

Înfruntare socială pe „țărîmul bogat”

Țară mică sub raportul întinderii și al populației (51 011 km p și circa 1 300 000 locuitori), Costa Rica (în spaniolă înseamnă „țărîmul bogat”) posedă mari resurse încît populația ar putea duce un trai indestulat. Clima tropicală îngăduie dezvoltarea unor vaste plantații de trestie de zahăr, banane, a arborilor de cafea și cacao. Și subsolul este plin de bogății: aur, magneziu, bauxită.

Masele largi muncitoare duc însă o viață plină de lipsuri, intrucît toată economia țării este sub călcîiul monopolurilor nord-americane; în special al corporației gigant „United Fruit Company”, care își întinde sfera de interese în majoritatea țărilor Americii Centrale și de Sud. Guvernul din San José i-au concesionat aproape toate plantațiile de banane și cafea, produse ce constituie principala sursă de export a țării. „United Fruit” mai este proprietarul întregii rețele feroviare a țării, controlează traficul portuar, posedă propria sa flotă comercială. Latifundiarul autohton sint direct interesați în afacerile lui „United Fruit”, împreună cu care au organizat, de altfel, numeroase acțiuni represive împotriva muncitorilor agricoli greviști. În vara anului 1966, una din grevele lucrătorilor de pe plantațiile de banane a fost înăbușită cu ajutorul forțelor armate costaricane; 7 muncitori au fost răniți și 14 arestați.

O altă confruntare socială a avut loc în provincia Limon. Muncitorii agricoli rămași fără lucru au ocupat cu forța diferite parcele de pămînt aparținînd marilor proprietari de pă-

mint din această provincie. Autoritățile locale au trimis de urgență forțe armate care au alungat de pe pămînturile ocupate pe lucrătorii agricoli, arestînd totodată pe conducătorii lor sindicali, Rodrigo Sanchez, Marvin Wright și Rodrigo Panagua. Confederația muncitorilor costaricani și Federația națională a țărănilor au lansat un apel către oamenii muncii din țară și sindicatele din toată lumea, în care condamnă brutalitățile față de muncitorii agricoli și cer punerea în libertate a conducătorilor sindicali arestați. În apel se subliniază, de asemenea, că muncitorii agricoli din provincia Limon și familiile lor trăiesc într-o sărăcie permanentă ca urmare a lipsei de pămînt.

Federația țărănilor și toate organizațiile progresiste din Costa Rica au organizat un marș de protest spre capitala țării (la acțiune au participat 15 000 de țărani și muncitori, studenți, cadre didactice, deputați din opoziție) sub semnul luptei pentru reforma agrară, pentru eliberarea tuturor patrioților întemnițați, împotriva samavolnicilor la care se dedau latifundiarul; un obiectiv central al acestei acțiuni de masă a fost desființarea așa-numitei poliții industriale organizată de „United Fruit” în cîrdășie cu moșierii autohtoni în scopul reprimării luptei muncitorilor agricoli. Acțiunea desfășurată spre sfîrșitul anului 1966 a fost calificată de presă drept cea mai amplă și combativă mișcare revendicativă din ultimul deceniu.

P. TĂTARU

IN ROL... DE VRĂJITOARE

Intr-o seară, nana Aranca din Firă Făgetului s-a pomenit cu o țără necunoscută.
— Sara bună. Dumneata ești nana Aranca?
— Eu.
— Rogu-te atunci, fă bine și priește-mă înăuntru.
— Poftim. Da' cu ce treburi?
— Nană dragă, eu mi-s din Clivova. M-a trimis o mătușă de-a mea, are te cunoaște mai de mult. Vreau să-mi faci și mie farmece de întors bărbatul acasă.
— E frumos bărbatul dumitale?
— Frumos n-aș putea spune, dar am bețiv este.
— Umblă după altele?
— S-a încurcat cu una, nici chișă, nici harnică, nici devreme așă.
— Înseamnă că e și prost!
— Cam așa ceva.
— Ei, tot mai vrei farmece?
— Acum, dacă am venit până aici...
— Bine. Dar să știi că-i treabă rea. Trebuie să așteptăm o noapte la lună și să mergem în pădure. Acolo, într-un morman de frunze, se are să pui, la miezul nopții, haine de-ale gurii, până când o să ne pună necuratul că ajunge.
— Pun, nană Aranca. Am în coș două găini, o șuncă, ouă, un săculeț de făină, niște stambă, o basma, un clondir cu țuică. Nu mai zic de bani.
— Bravo. Și o să crezi orbește în tot ce fac și zic eu? Crezi în dracu?

— Cred, nană.
— Crezi că te ajută dacă pui în grămada de frunze tot ce-ți cere el?
— Cred.
— Atunci ești o proastă! Cum de poți crede așa baliverne? Află că m-am lăsat de vrăjitorii. Imi cîștig și eu plînea cinstit ca toți oamenii. Am o fată și un băiat. Ce-ar fi învățat ei de la mine? Cum să înșele oamenii cu farmecele și cu ghicitul în cărți?
— La acestea, tînăra femeie rămase mută de mirare.
— Iacă, urmă nana Aranca, îți dau o adresă din Timișoara unde poți vedea un film despre înșelătoriile vrăjitoarelor de altădată. L-au făcut aici niște profesori de la universitate, veniți în căutare de obiceiuri și credințe. Am jucat chiar eu în film. Ca vrăjitoare.
— Și dracu?
— Era băiatul meu, care guița dintr-un stejar.
— Nană dragă, dacă așa stau lucrurile, hai să-ți ghicesc eu dumitale. Uite, ți-am citit în palmă că o să ai o bucurie și o să te ospătezi. Hai să frigem o găină și s-o stropim cu țuica din clondir. Am învățat multe de la dumneata. Musai să fac cinste!
— Așa merge. Și nici nu dăm de dracu..

NICOLAE CULCEA

La cooperativa agricolă din comuna Valea Rîmnicului-Ploiești, o mare cantitate de ceapă a fost depozitată în curte sub cerul liber, în așteptarea O.R.V.L.F. care trebuia s-o ridice.

— Știi cât se plătește pe-o „ceapă degerată”?
Desen de Nic. NICOLAESCU

Cite o poveste
amară
din
Slobozia Moară

Ațica și cărticica

Dialog obișnuit la cooperativă, între gestionara Ioana Jiancu și o cumpărătoare.

— Dă-mi maică doi metri de ațică.

— Poftim și-o broșurică.

— Ce să fac maică cu ea? Pe asta ți-am luat-o și ieri ca supliment la ulei.

— Atunci iată alta grozavă, despre așchieră rapidă a metalelor.

— Aoleo, mai am două! Una a luat-o fii-mea cu săpunul; că nu știuse că o primisem alaltăieri și eu, cu gumilasticul și soda.

— Da' de asta ce zici: „Cibernetica și...”.

— Dar, maică, fără „ciberasta” nu se poate?

— În ruptul capului. Așa-i regula: Ațica și cărticica.

Cine arde gazul

De o vreme la cooperativa din sat sătenii nu prea găsesc petrol. Oamenii trebuie să bată 3-4 kilometri până la Răcari pentru cite un litru-două. Președintele cooperativei, tovarășul Sandu Grigore, nu comandă de la depozit, pe motiv că nu e marfă rentabilă.

Așa stînd lucrurile, sătenii au totuși consolare că dacă ei nu găsesc petrol, măcar cineva... arde gazul degeaba.

NUMELE

La o albină judecătore
Veni să faci reclamație
Un purice cu fumuri nobiliare:
— E-o aberație

Să fiu numit „puric” ca acei prăpădiți
Ce trăiesc prin blana unor ciini jigăriți!
Sînt dintr-un neam cu totul aparte!

De marile-nălțimi am parte.
Cu vulturii m-avînt în falnic zbor,
Căci am culcușul în penetul lor.
Cînd sînt stăpîn pe cer pot fi numit
„Puric” ca orice prăpădit?!
Albina, după o clipă de gîndire
Ceru o lămurire.

— Prea nobilu-ți neam cu ce se hrănește?
— Cu singele supt de la vulturi, firește!
— Așa?! Atuncea Curtea-i luminată.
Afla-vei hotărîrea de îndată:
Numele „puric” schimbă-l de crezi că-l nimerit,
Rămîne-obligatoriu doar cel de „parazit”!

M. MOISESCU

IRIMIE STRĂUȚ

— Mare seofală: dacă poți, ridică-l pe îngrijitor!!!

Președintele cooperativei agricole de producție Călugărei-Calafat țipă la sătenii.

Cică, numai într-o zi,
La sătenii nu s-a răstît
Că băuse rece și
Era foarte răgușit.

Căminul cultural din Măldăeni-Roșiori nu are lumină electrică deoarece lucrarea s-a executat greșit.

— Geaba lună, geaba stele,
(Cîntă corul în surdina)
Nu ne-ajută azi nici ele
S-avem la cămin lumină!

Francisc Turbuț, responsabilul brutăriei din Tășnad-Carei, poate fi găsit mereu la bufet.

El, ca om cu mintea coaptă,
Tot promite că se-ndreaptă.
Și a doua zi, încet,
Se îndreaptă. Spre bufet!

Tractoristul Ion Tecșea de la C.A.P. Căpuș-Huneboara face noaptea transporturi de lemne, iar ziua, în loc să lucreze, doarme.

Chiar și ziua el dă semne
Sforăind ca un godan
Că-i cu gîndul tot la lemne
Întrucît doarme „buștean”.

V. D. POPA

Desenul are patru greșeli.

CONCURS Care sînt greșelile?

ALBINA NUMĂRUL 994
CUPON DE PARTICIPARE

